

EKPERE NKE NEHEMAIA N'IHI NDI YA

Nehemaia 1:1-11; 2:1-8; 9:1-38.

IHEOMUMU 445

Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: "Aririọ nke onye ezi omume di ike nke-uku n'ilusi-ọlu-ike ya"
(Jemes 5:16).

I Ekpere nke Nehemaia

1. Akukọ ojoo sitere na Juda bja, Nehemaia 1:1-3; 1 Samuel 4:12-17.
2. Nehemaia naeruuj, náebuonụ, náekpe kwa ekpere n'ihl Ụmụ Israel, Nehemaia 1:4-6; Ọpupu 32:11-13; Ezra 8:23; Daniel 9:4; Luk 18:1; Ndi Efesos 6:18.
3. Ekwuputara mmehie, Nehemaia 1:6, 7; Ọpupu 32:31, 32; 2 Samuel 12:13; 24:10; Abụ Ọma 51:1-4; Ilu 28:13; Mak 1:5; Jemes 5:16.
4. Nehemaia Chetaara Chineke mkwà Ya niile maka ime ebere, Nehemaia 1:8-11; Levitikos 26:40-45; 2 Ihe Emere 7:14; 30:9.

II Azara Ekpere

1. Nehemaia bjara n'iru eze ahụ iru ya gosikwara obi náeruuj, Nehemaia 2:1, 2.
2. Nehemaia kpughere ihe kpatara iruuj ya rjọ kwa aririọ maka iwughari mgbidi niile nke Jerusalem, Nehemaia 2:3-7.
3. Chineke kpaliri eze ahụ imezu aririọ ahụ, Nehemaia 2:8; Esta 7:2.

III Ekpere nke Ndi ahụ na ndi Livai

1. Mgbe aluzuru mgbidi ahụ niile, ndi Israel zukotara inu ka anaaguputa Iwu ahụ na ikwuputa mmehie niile ha, Nehemaia 9:1-3; Deuteronomi 31:11-13; 2 Ihe Emere 34:29-33.
2. Ndi Livai kpereekpere, náagughari kwa akukọ banyere Ụmụ Israel -- ebere nke Chineke na imamma Ya n'idebe ogbugbandu Ya na mmehie nke ndi Israel na edebezughi ogbugbandu ha, Nehemaia 9:4-37.
3. Emere ogbugbandu ohu nye Chineke n'ihl ndi ahụ, Nehemaia 9:38; Ndi Hibru 8:8-12.

NKOWA DI ICHEICHE

Site n'ihomumu a nke juputara n'akukọ banyere ndi ahụ nke Chineke roputara, anyi huru na uzọ nke ilaghachi n'Ala Mkwà ahụ iwukwasị kwa obodo ha ozọ adighi mfé. Ndi Ju wetaara onweha otutu ahuhu n'ihl nnpuisi na mmehie ha megide Chineke. Adowo ha aakananti otutu ugbò na mmehie gaakwapu ha n'ebe Chineke no, na itufu ala ha. Site n'ime ka ihe eburu n'amuma mezue, Nebukadneza eze Babilon, adoro ndi Ju n'agha, ebibiwo kwa Obodo Jerusalem, ndiuro wee sure Ulukwu Chineke n'oku.

Ndi Midia na ndi Peasia anapuwọ ala ahụ anaachichi n'aka Belsheza; ma n'arọ mbu ahụ nke Sairos bu eze, ka Chineke Onweya kpaliri mmuo nke eze ahụ ikpasa na agaewughari ulọ Chineke na Jerusalem. Onye o bua nke chorọ ilaghachi ka agaekwenye ka o laa. (Lee Ezra 1:1-3). Náagbaghi agugo nke a gaabuwori akukọ obiuto nye otutu nime ndi ahụ nke Chineke roputara. Mgbe iriaro asaa (70) nke ndotan'agha ahụ gasiri, otutu nime ndi Ju latara wee malite iwughari Ulukwu Chineke.

Otu o di, n'ihl oké nguzogide nke di gburugburu Judia na mgbanwe nke eze n'isi obodo nke ndi Peasia, olu ahụ kwusiri ngwangwa mgbe atosiri ntqala ya niile, ma rue ihe di ka arọ iri na isii olu nke iwu Ulukwu ahụ kwusiri. N'ikpezu Zerubabel, onye naachi ala Judia, site n'inyeaka nke Joshua onyeisi nchaja, malitekwara olu nke iwu Ulukwu; o bu ezie na enwere otutu ndi mmegide, ma ewuchasiri Ulukwu Chineke ahụ.

Ma obuna mgbe ewusiri Ulukwu Chineke ahụ, mgbidi nke Jerusalem, onuzo ama ya niile, otutu ebe ozọ nime obodo ahụ n'onweya ka bu kwa ihe togboro n'efu rue otutu arọ. N'ezie iri arọ iteghete na otu (91)

agafewo site n'oge amalitere iwughari Ụlọkwu Chineke ahụ tutu rue mgbe Nehemaia natara ikike nke iji wugharịa mgbidi ahụ na obodo ahụ.

Ibuarọ nke Nehemaia Nwere

Ọtụtụ nime ndị Ju alaghachighị na Jerusalem mgbe iri arọ asaa nke ndọtan' agha ahụ gwusiri. Ụfọdụ ndị nwetara ọkwá dī mma na ebe obibi dī mma rọrọ inọdụ n'ala ahụ náabughị nke aka ha. Eleghiana Nehemaia gaabuworị nwa maqbụ nwanwa nke ndị ahụ nọdụworo n'ala ahụ náabughị nke aka ha, n'ihī na mgbe ọ naagwa eze mmetụta o nwere banyere Jerusalem ọ rụughị ya aka dīka ebe amurū ya maqbụ Ụlọ ya, kama dīka "Ụlọ nke ili nnam ha." Agaghị ewere ya dīka onye adọtaran' agha, kama ọ bụ onye nwere ọkwá dī elu nke anaachosiike n'ụlọ eze -- onye amatakwa dīka obuihe ọñụñụ eze. Ma ibuarọ dī n'obi ya n'ihī obodo ya na n'ihī ndị nke ya.

Ọ dighi ka ọ bụ ihe puru ime na Nehemaia amataghị n'uzọ ọ bula na obodo ahụ ka bụ ebe togboro n'efu n'ebe ọ dī ukwu. Arọ iri na atọ garaaga tupu oge a, Eze Ataksaxes enyeworị Ezra na ụfọdụ ndịisi ike ilaghachi na Jerusalem maka ikuzi Iwu ahụ, náarọputa ndịodoziokwu na ndịọkaikpé, na ikwagide ifèdífè nime ụlọkwu Chineke na Jerusalem. Ụzọ esi ezirita ozi adighi aga ngwangwa n'oge ochie, náagbaghị agugọ obi Nehemaia nwere mmetụta dī ukwu banyere otú ọgan'iru nke ihe niile si dī site na mgbe Ezra laghachiri na Jerusalem. N'ezie ngọzi nke Chineke adikwasịwo Ezra, onyeamuma nke bụ kwa onyenchụjà. Ma náagbanyeghị nke a, akukọ nke Nehemaia natara site n'aka ndi si na Jerusalem lata bụ nnọọ ihe obi jda mbà riinne, n'ihī na ọdibeghị ihe emere banyere iwughari obodo ahụ n'onweya, ndi Ju nọ kwa n'óké itauta site n'aka ndi agbataobi ha. Nehemaia huru mkpa ọ dī iwughari mgbidi ahụ niile ka o wee buru uzọ agaesī chebe ụlọkwuu Chineke, ụlọ nke ndi ahụ, na kwa ndi ahụ n'onwe ha. Ibu a dī óké arọ n'ebe Nehemaia nọ nke mere na ọ kwara ákwá ru kwa uju.

Ekpere Nehemaia

Ebe Nehemaia matara onodu nke obodo ya, naenwe kwa mwute n'ihī ibuarọ nke dī n'obi ya, ọ gaghị n'iru ime ihe ọ bula n'ike nke aka ya. Kama o mere ihe ahụ nke ndikom nke náatú egwú Chineke meworo site na mgbe ochie: o ji ya jekwuru Chineke n'ekpere na obubuonu. Nsogbu a dī nnọọ ukwu nye Nehemaia igbo ya n'amamihe nke onweya maqbụ iji ike nke aka ya mezue ya, ma ọ matara ihe banyere otú Chineke nke nọ n'Eluigwe Onye puru ime ihe niile. N'ezie nke a bughị ekpere dinta n'ebe Nehemaia nọ. O kpegidere ekpere rue onwa anọ. Akowara ekpere ya ná nkenke n'ebe ọgugu nke iheomumu anyi, bú ekpere ahụ nke Chineke nuru.

Solomon kpereekpere n'oge ahụ anaedo Ụlọkwu Chineke nke mbu ahụ nsọ na ọ buru na Umụ Israel aburu ndiadotara n' agha n'ihī mmehie ha, Chineke naagbaghara ha ma ọ buru na ha gamezu ihe ụfọdụ dī mkpa. Ihe ụfọdụ ahụ dī mkpa bụ:

“Ha we chēgharia n'obi-ha n'ala ebe adotara ha n' agha, we chigharia, riọ Gi amara n'ala ndota-n' agha-ha, si, Ayi emehiewo, me ajọ omume, mebie iwu-Gi:

“Ọ buru na ha ewere obi-ha nile, were kwa nkpuru-obi-ha nile, laghachikute Gi n'ala ndota-n' agha-ha, bu ebe ha dotara ha n' agha, we kpe ekpere n'uzọ ala-ha, nke I nyere ndi bú nna-ha, na obodo ahu nke I roputaworo, na n'ebe ulo nke m'uworo aha-Gi di:

“Gi si kwa n'elu-igwe, bú site n'onodu obibi-Gi guzosiri ike, nuru ekpere ha na aririọ-amara nile ha mezie ikpe-ha gbaghara ndi-Gi ndi mehieworo megide Gi” (2 Ihe Emere 6:37-39).

Ná nchikota ekpere nke Solonom Chineke ekwewo mkwà si

“Ọ buru na ndi m bú ndi akpokwasiri ha aham eweda onwe-ha n'ala kpe ekpere, cho irum, si n'uzọ oyo ha nile laghachi; Mu onwem gēsi kwa n'elu-igwe nuru, gbaghara ha mmehie-ha me ka ala-ha diri ndu” (2 Ihe Emere 7:14).

Nehemaia kpereekpere n'uzọ dī otú a, náekwuputa mmehie nke ndi ya. O chetakwara Chineke mkwà Ya niile nke O kwere orú Ya bú Moses, náasi kwa na ọ bụ n'ihī mmehie ka Chineke gaeji chusaa ndi nke Ya n'etiti mba niile, ọ buru kwa na ha gaechigharikwute Ya wee debe ihe niile O nyere n'iwu ime ha, Chineke gaachikota kwa ha ozo weghachi kwa ha n'ebe ahụ Ọ roputaworo ikpokwasị aha Ya. O, lee otú ụdị ekpere a gaesi lusie olo ike! Ọ naechetara anyi ozi Pol ziri ndi Rom na Mmuo Nso onweya ga ariro anyi aririọ mgbe anyi náamaghị ihe anyi kwesiri ikpe n'ekpere.

Òzízá ahụ

Chineke n'ụzọ nke Ya kpaliri eze inwe obi dị nrò n'ebe Nehemaia nọ na iwelite isiokwu ahụ nke Nehemaia náamaghị otú ọ gaesi weputa ya n'iru eze. Náamaokwu nke anọ nke isi nke abụọ anyị hụrụ na Nehemaia, n'ikwesi ntụkwasịobi nye Chineke ya, ọbuná mgbe eze juru ihe bụ arịrịọ ya sịrị: "M'we kpere Chineke nke elu-igwe." Ihe niile nke ọ rịọrọ ka emezuru, Nehemaia lezikwara anya ilaghachi wee nye ekele ebe o kwesiri inye ekele. Ọ sịrị, "Eze we nyem, dika ezi aka Chinekem si di n'arum."

Iwere Okwu a Mee Ihe N'ụzọ ihe nke Imemmuo

Eleghịanya anyị onweanyị n'ubochi taa puru inwe mgbagwojuanya ihe mere na adighi aza ekpere niile nke anyi kpeere. Nnyocha nke onweanyị site n'ihe nke iheomumumu a puru inyere anyi aka. Anyi naabiaru Chineke nso site n'ezi obiumeala ahụ nke Nehemaia nwere? Anyi jikeere ikwuputa ndahie anyi niile maobu mmehie anyi niile n'iru Ya; wee site kwa n'iriariro amara chetara Ya mkwa Ya niile, n'okwukwe na o gaeme akuku nke diri Ya? Emesia, n'ikpeazu ha niile, anyi jikeere inogidesiike n'ekpere dika Nehemaia mere? Chineke bu otu ihe ahụ nyahuru taa rue kwa mgbe ebighiebi; o buru na anyi abiakwute ya dika Nehemaia mere anyi gaanata kwa otu oziza ahụ (Lee James 5:16).

Ọ bụ na anyi enweghike ahụ n'usoro akuko nke ndi nke Chineke ihe anyi gaeji mee ihe n'uzo nke ihe nke imemmuo nye onweanyị n'ubochi taa? Naagbaghi agugo anyi puru ihu ufo du ndi biri ndu di nsọ nye Chineke, ndu nke juputara na ngozu nke imemmuo nye onweha ma buru kwa ihe naakwalite obi ndiozo. Ma ugbu a, n'ihia ilaghachi na mmehie, etufuwo ihe ndia niile, ndu ha wee buru kwa ihe lara n'iyi na ihe di ka ozara kporonku n'ebe ihe niile di nsọ di. Eleghiana onyeiro nke mkpuruobi ha asiwo ha na o buru na ha etufue onodu nke imemmuo ha na o gaghị esi ike izoputa kwa ha ozo; uzọ nlaghachi gaadi mfe. Anyi naekele nnoo Chineke ekeke na uzọ nlaghachi diri onye ahụ daghachiriazu na Chineke di kwa ebere idoghachi onye di otu a n'onodu ya, ma ebe o siriike nye onye ahụ nke daghachiri azu bu ibiaru n'ebe ahu o gaecheghari wee laghachi. Otutu mgbe o naewe otutu aru nke nhujuanya na iruuju ikporghachi onye ahụ daghachiri azu rue inwe obiumeala na ncheghari. Lee otu o gaesiwori di mma kari irapu ikwenyere ugha niile nke ekwensu ma guzoro Onyenzoputa anyi di ebube mgbe niile. Lee otu akuko banyere Umụ Israel gaesiwori buru ihe di iche ma asi na ha debere ihe niile nke Chineke nyere n'iwu ma jee kwa ije n'ukpuru Ya niile O lee otutu nhuju anya na iru uju nke gaewepuwori onweha nime!

Taa onye ahụ nke daghachiriazu ekwedighi iga n'iru n'onodu nke enweghi olileanya nime ahuhu ya, n'ihia na Chineke di ebere, uzọ di kwa ilaghachi ma o buru na mmadu ahụ gaesoro uzọ ahụ nke edeputara n'Okwu Chineke, bu nke Nehemaia chusoro. Chineke gaaza kwa ekpere ya niile. Agaewughari mgbidi niile megide mmehie. Imamma nke idinsọ ka apuru idoghachi o bu ezie na o nwereike iwere obiumeala di ukwu na mgbalị. Chineke agaghị arapu ime akuku nke Ya.

AJUJU DI ICHEICHE

1. Olee ebe bu obodo Nehemaia? Olee ebe o bi, gini bu kwa olu ya?
2. Gini bu ozi ahụ nke mere Nehemaia ka o kpee ekpere ma bu kwa onu?
3. N'omume di aña ka Nehemaia ji jekwuru Chineke n'ekpere?
4. Gini bu ihe mgbakwasị ukwu nke Nehemaia ji nwee olileanya na Chineke gaaza ekpere ya?
5. Olee otu Nehemaia si nwee ike iweta aririyo ya n'iru eze
6. Onye ka Nehemaia nyere ekele n'ihia iruoma nke eze gosiri ya?
7. Gini bu isiokwu nke ekpere nke ndi Livai na ndi ahụ nke edeputara na Nehemaia isi nke iteghete?